

Capitolul 1: Încurajarea pentru slujire

Primul capitol constituie o introducere în întreaga epistolă. După cuvintele de salut Pavel vorbește imediat despre subiectul central al epistolei: el îi amintește lui Timotei că el trebuie să înflăcăreze darul de har al lui Dumnezeu. Prin aceasta apelează la el să nu neglijeze misiunea sa în slujire, ci dimpotrivă, să intensifice eforturile în lucrarea pentru Domnul. Legat de aceasta îi amintește lui Timotei de exemplul său propriu. Pavel nu s-a resemnat în slujire, și nici Timotei nu trebuia să se resemneze.

Alături de apelul pentru slujire, Pavel vorbește despre importanța de a nu renunța la adevărul dat, ci să țină cu tărie la el. Bunul credinței, pe care Timotei trebuia să-l păstreze, era un bun frumos și încredințat lui. Tocmai pentru că erau oameni care erau în pericol să renunțe la acest bun al credinței, Timotei trebuia în orice situație să țină cu tărie la el.

Capitolul se poate foarte simplu structura. Este posibilă o împărțire de felul următor:

1. Versetele 1-5: Cuvinte de salut adresate lui Timotei

Cuvintele de salut sunt foarte personale. Pavel își amintește cu mulțumire de Timotei. El vorbește despre părinții lui proprii precum și de mama și bunica lui Timotei. Devine clar, cât de strâns legați între ei erau acești doi slujitori ai Domnului.

2. Versetele 6-14: Un apel adresat lui Timotei

Pavel îi cere lui Timotei să nu neglijeze darurile de har pe care le avea și să nu se rușineze de mărturie. El trebuie să țină strâns adevărul, și să nu renunțe la bunul credinței. Pavel susține apelurile sale cu aducerea aminte de marea mântuire, care ne-a dăruit-o Dumnezeu. În același timp dă exemplul lui propriu. Pavel a primit o misiune deosebită de la Dumnezeu. El era un mesager, un apostol și un învățător. În această slujire a stat până la sfârșit.

3. Versetele 15-18: suferință și bucurie pentru Pavel

Pavel a suferit unele dezamăgiri în slujire. Toți, cei care erau în Asia, l-au părăsit. Aceasta l-a durut. De aceea Dumnezeu i-a dat o îmbărbătare deosebită prin comportarea lui Onisifor.

Detaliile sunt pline de învățătură și folositoare pentru noi. Noi învățăm atât din apelurile adresate lui Timotei, cât și din exemplul lui Pavel.

„Pavel, apostol al lui Hristos Isus prin voia lui Dumnezeu, potrivit promisiunii vieții care este în Hristos Isus.” (versetul 1).

Funcția de apostol a lui Pavel

Autorul epistolei ne este foarte bine cunoscut. Cu toate acestea el ni se prezintă aici într-un mod deosebit, așa cum nu găsim în alte locuri. Pavel arată clar *cine* l-a chemat să fie apostol,

ce i-a dat *autoritatea* pentru funcția sa de apostol și ce *caracter* avea slujba lui deosebită. El nu a făcut aceasta, pentru că Timotei ar fi avut unele îndoieli în privința aceasta. Motivele trebuie văzute mai degrabă în aceea, că în primul rând el voia să dea curaj fratelui său în credință mai tânăr, să nu deznădăjduiască și să nu renunțe. În al doilea rând, pentru toți aceia care astăzi citesc această epistolă severă, ea este o documentare clară a faptului că ea are un mesaj cu caracter obligatoriu. Este un mesaj pe care noi nu-l putem ocoli fără să nu suportăm consecințele.

Chemarea în funcția de apostol

Misiunea deosebită și slujirea lui Pavel erau caracterizate prin aceea că el era singurul apostol care a fost chemat de Domnul glorificat în cer. Întâlnirea decisivă a avut loc înaintea porților Damascului. Acolo a primit el misiunea sa. Prin aceasta slujba lui Pavel se deosebea de slujba celorlalți apostoli. Ceilalți apostoli au fost chemați de Domnul în timpul cât El era pe pământ și ei L-au văzut aici și au trăit împreună cu El. Pavel dimpotrivă, a văzut pe Domnul glorificat în cer. De aceea lui i-a fost încredințată în mod deosebit „Evanghelia slavei” (1 Timotei 1.11). Conținutul acestei Evanghelii era o taină până în momentul acela. Faptul că el a fost chemat în felul acesta este motivul pentru care aici se spune „apostol al lui Hristos Isus”.

Petru se numește în cuvintele introductive ale celor două epistole ale lui „apostol al lui Isus Hristos”. Diferența în succesiunea numelor la Petru și Pavel pare să nu fie lipsită de însemnătate. Pavel a fost chemat de Fiul Omului înălțat și glorificat. El a trăit odinioară pe pământ în smerenie și acum era făcut de Dumnezeu „Domn și Hristos”. Petru dimpotrivă, în slujirea sa ne arată pe Acela al cărui drum a mers prin suferințe (Isus) la glorie (Hristos). De aceea este o altă succesiune. Pavel știa nu numai în cine a *crezut*, ci totodată el știa cine l-a *chemat*. Era „Hristos Isus”, Domnul glorificat în cer, Cel care l-a întâmpinat pe drumul spre Damasc.

Baza funcției de apostol

În afară de aceasta Pavel era conștient de fundamentul pe care se rezema funcția sa de apostol și slujba sa. El știa, ce i-a dat autoritatea necesară. Primele versete ale epistolei către Galateni arată clar aceasta. Acolo Pavel a trebuit să accentueze în mod deosebit autoritatea sa, deoarece Galatenii erau în mare pericol și el trebuia să-i mustre. Voia lui Dumnezeu stătea aici în opoziție cu voia oamenilor. Pavel nu a primit funcția sa de apostol de la un om, ci de la Dumnezeu Însuși. „Prin voia lui Dumnezeu” înseamnă „pe baza voii lui Dumnezeu”. Aceasta îi dădea lui Pavel pe de o parte autoritatea necesară și pe de altă parte curajul să practice slujba sa. Mai târziu îi amintește lui Timotei că darul lui de har era de asemenea un dar dat de Dumnezeu. Însă era diferența față de Pavel, că în cazul lui Timotei existau prorocii speciale referitoare la darul său (1 Timotei 1.18; 4.14). Darul său de har – cu toate că el desigur își avea originea în Dumnezeu – a fost mijlocit prin Pavel, și bătrânii s-au făcut una în această privință prin punerea mâinilor. La Pavel aceasta era altfel. La el nu era nici o contribuție din partea vreunui om.

Caracterul funcției de apostol

Pavel formulează aici caracterul funcției sale de apostol în felul următor: „... potrivit promisiunii vieții care este în Hristos Isus”. Aici este vorba nu de o promisiune pământească, ci de una cerească. Ea este în legătură cu cerul. Este o promisiune a Tatălui făcută Fiului. Este vorba de viața veșnică „pe care Dumnezeu, care nu poate să mintă, a promis-o mai înainte de timpurile veacurilor” (Tit 1.2). Această viață veșnică nu este în nimeni altul, decât în Hristos Isus. Prin aceasta are loc o orientare spre țintă. În epistola către Tit 1.2 Pavel vorbește despre „speranța vieții eterne”. Aceasta nu înseamnă că ar putea exista vreo oarecare nesiguranță cu privire la viața veșnică. Dimpotrivă: faptul că ea este „în Hristos Isus” face promisiunea absolut sigură. „Și aceasta este mărturia: că Dumnezeu ne-a dat viață eternă și această viață este în Fiul Său” (1 Ioan 5.11). Viața veșnică este la Pavel – spre deosebire de scrierile lui Ioan – în cele mai multe cazuri, ceva de viitor. Principial noi o posedăm deja astăzi, însă o vom putea savura în toată plinătatea ei abia atunci când vom fi în patria acestei vieți veșnice – aceasta este Casa Tatălui. Cuvântul „potrivit” înseamnă „cu referire” și se referă de asemenea la această țintă. Pavel avea înaintea ochilor moartea sigură. Timotei se afla în situații grele. Decăderea începuse să aibă loc. În această situație aducerea aminte de țintă era o adevărată mângâiere. Timotei trebuia să se gândească că slujirea lui Pavel era orientată spre această viață.

F. B. Hole scrie în privința aceasta: „*În natură viața este o putere uriașă, dar viața lui Hristos Isus este invincibilă. Viața naturală în toate formele ei, inclusă în viața lui Adam – deci viața umană -, în cele din urmă este învinsă în luptă și este biruită de moarte. Viața în Hristos este în afara zonei de influență a morții, căci El ca Cel mort și înviat a devenit Izvorul vieții pentru alții. Această viață a fost făgăduită înainte de întemeierea lumii (Tit 1.2) și prin Evanghelie ea a fost adusă la lumină (versetul 10). Rodul ei se va vedea în timpurile viitoare. De aceea aici se vorbește despre viață ca despre o făgăduință.*”

„*Către Timotei, preaiubitul meu copil: har, îndurare, pace, de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Isus, Domnul nostru.*” (versetul 2).

O relație deosebită

Relația dintre Pavel și Timotei era caracterizată printr-o legătură deosebită de dragoste. El îl numește copilul lui „preaiubit”. El știa nu numai că Timotei era iubit de Dumnezeu, ci el însuși iubea din inimă pe Timotei. Cu certitudine, el s-a gândit cu mare bucurie la Timotei.

Pavel era cel în vârstă, Timotei era cel tânăr. Împreună au slujit Domnului și aproape nimeni nu a învățat așa de multe de la apostolul Pavel ca Timotei. Expresia „copil” ne face să ne gândim pe de o parte la *descendență* și pe de altă parte la *relație*. În acest sens vorbește Pavel de exemplu despre copilul său Onisim, pe care l-a născut în lanțuri, adică în închisoare (Filimon 1,10). Nașterea din nou este desigur totdeauna o lucrare a lui Dumnezeu, Pavel a devenit în privința aceasta, ca să zicem așa, „ajutor la naștere”.

Cu privire la Timotei nu ne sunt cunoscute împrejurările prin care el a venit la credință. Nu se poate neapărat presupune că Pavel a fost unealta pentru întoarcerea la Dumnezeu a lui Timotei. Timotei este numit pentru prima dată în Faptele Apostolilor 16.1, când Pavel a venit

la Derbe și Listra. Din relatare se poate deduce mai degrabă, că Timotei în acest moment era deja un credincios.

Și cu toate acestea Pavel era într-un alt sens Tatăl spiritual al lui Timotei. El a contribuit ca acesta să devină matur spiritual și să facă progrese în bine. În alt loc Pavel îl numește „copilul său preaiubit și credincios în Domnul” (1 Corinteni 4.17). În epistola către Filipeni 2.22 el vorbește despre faptul că s-a dovedit corespunzător, că el „a slujit împreună cu mine pentru Evanghelie ca un copil pentru tatăl său”. Pentru Pavel aceasta nu era o vorbire ușuratică. Expresia dă dovadă de sentimentele sale lăuntrice față de acest frate mai tânăr. În felul acesta cuvintele de îmbărbătare și de atenționare ale lui Pavel au putut cădea pe un teren roditor. Din aceasta noi putem învăța în relațiile noastre frățești – în mod deosebit între cei bătrâni și cei tineri.

Har, îndurare și pace

Urmează acum salutările, care în timpul acela nu erau formulate la sfârșitul scrisorii, ci la începutul ei. Suntem înclinați să trecem repede cu vederea peste aceste salutări. Însă studierea lor merită toată osteneala. Tocmai în diferențele dintre scrisori găsim ascunse indicații interesante.

Aici Pavel – ca și în alte locuri – numește harul, îndurarea și pacea. Cele trei noțiuni formează un tot strâns unit. Păcătosul are nevoie de ele, ca să poată exista înaintea lui Dumnezeu. Cineva a spus cândva cam în felul următor: harul este pentru cei *fără valoare*, îndurarea este pentru cei *fără ajutor*, pacea este pentru cei *neliniștiți*. Așa eram noi toți prin natura noastră. De aceea necesitatea harului, îndurării și păcii. Cu toate acestea Pavel scrie aici lui Timotei și prin aceasta la cineva care de mult era mântuit; este deci vorba de credincioși. Timotei trăia zilnic prin har, el avea nevoie de îndurare și trebuia să aibă pace în inimă. Nici un creștin nu poate trăi fericit fără har, îndurare și pace. Aplicat la credincioși s-a spus pe drept: avem nevoie de har pentru *slujire*. Avem nevoie de îndurare pentru *eșecul* nostru. Avem nevoie de pace pentru *împrejurările* noastre.

- *Harul* este afecțiunea lui Dumnezeu față de noi. El stă pe drept totdeauna la început. Harul vine din inima lui Dumnezeu. El este „Dumnezeul oricărui har” (1 Petru 5.10). Aceasta este valabil pentru trecutul nostru, pentru prezentul și viitorul nostru. Aici este vorba de harul de care avem nevoie în fiecare zi a vieții noastre. Harul nu este o experiență de început a credincioșilor tineri. El este mai degrabă un râu permanent, pe care noi în toată viața nu-l putem seca. Romani 5.2 ne spune că noi stăm în harul lui Dumnezeu. Petru scrie despre adevăratul har al lui Dumnezeu, în care noi stăm (1 Petru 5.12). El ne însoțește zilnic. El ne dă fundament și tărie pentru viața noastră de credință. Noi avem nevoie - tocmai în timpurile de regres și decădere – de un simțământ mai clar despre felul în care Dumnezeu se gândește la noi – cu gânduri de bunătate și de dragoste. Dumnezeu privește în har spre noi. „Har” se mai poate traduce și prin „favoare” sau „bună plăcere”. Aceasta arată cu ce sentimente privește la noi Dumnezeu în Domnul Isus. Biblia se încheie nu fără motiv cu cuvintele: „Harul Domnului Isus Hristos fie cu toți sfinții” (Apocalipsa 22.21). Noi toți avem nevoie de sentimentul acesta profund, că harul lui Dumnezeu ne poartă în fiecare zi.

- **Îndurarea** este compasiunea lui Dumnezeu în situații grele. Harul și îndurarea sunt foarte apropiate în însemnătatea lor. Ambele se găsesc numai în Dumnezeu. Îndurarea are a face – ca și harul – cu trecutul nostru, cu prezentul și cu viitorul nostru. Și totuși există o diferență. Îndurarea are ca premisă – spre deosebire de har – neapărat o stare de compătimire și suferință. Îndurarea poate fi exercitată numai dacă există alături cineva în nevoie. Ce face îndurarea, ne este prezentat foarte clar în Luca 10 în pilda despre samariteanul milostiv. Dumnezeu este Dumnezeul oricărui har – și anume, independent de faptul dacă harul găsește sau nu un subiect față de care să se arate. Îndurarea dimpotrivă, caută în mod necesar un subiect față de care se poate manifesta. De aceea Dumnezeu nu este numit „Dumnezeul oricărei îndurări”. Într-adevăr, noi citim că El este „bogat în îndurare, pentru dragostea Lui cea mare cu care ne-a iubit” (Efeseni 2.4). Acest gând ne face fericiți. Bogăția îndurării Sale ne-a mântuit. Bogăția îndurării Sale ne stă acum la dispoziție în fiecare zi a vieții noastre. Împrejurările vieții noastre pot fi foarte diferite. Cu toate acestea fiecare din noi trăiește din îndurarea lui Dumnezeu. Ne gândim la împrejurările în care trăim. Ne gândim la comportarea noastră greșită, personală și comună, cu privire la Casa lui Dumnezeu. Ne gândim la decăderea din jur și din mijlocul nostru. Unde am fi, fără îndurare? Scriitorul epistolei către Evrei dă următoarea îmbărbătare: „Să ne apropiem deci cu îndrăzneală de tronul harului, ca să primim îndurare și să găsim har, pentru ajutor la timpul potrivit” (Evrei 4.16).
- **Pacea** are a face cu odihna în Dumnezeu și cu odihna în împrejurări. Credinciosul are principial pace cu Dumnezeu (Romani 5.1). În ceea ce privește poziția noastră, nu există nimic care să fie între noi și Dumnezeul sfânt. Însă Dumnezeu vrea să ne dăruiască mai mult. Epistola către Filipeni 4.7 vorbește despre pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere. Această pace a lui Dumnezeu nu poate fi zdruncinată și deranjată prin nimic. Coloseni 3.15 amintește pacea lui Hristos, care trebuie să domnească și să decidă în inimile noastre. Când Domnul Isus a fost pe acest pământ, El a spus ucenicilor: „Vă las pacea; vă dau pacea *Mea*” (Ioan 14.27). Această pace, pe care El ne-o dă, este pacea lui Hristos. Prin aceasta noi – chiar și în cele mai grele situații – suntem pe deplin liniștiți. Pavel a savurat această pace chiar și în temnița din Roma. El dorea copilului său Timotei – și prin aceasta și nouă – această pace. Să trăiești în pacea lui Dumnezeu este cel mai bun zid de apărare împotriva atacurilor diavolului. Pacea este în final *rezultatul* harului și îndurării. De aceea pacea este totdeauna numită după har, respectiv după îndurare – și niciodată înainte. Numai cine trăiește deplin conștient de har și îndurare, poate savura cu adevărat pacea lui Dumnezeu. Cine nu cunoaște pe „Dumnezeul oricărui har”, știe puțin sau chiar nimic despre „pacea lui Dumnezeu”.

De la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Isus, Domnul nostru

Harul, îndurarea și pacea țâșnesc dintr-un izvor. Acest Izvor este Dumnezeu, Tatăl. Cuvântul „tată” are în Noul Testament cel puțin trei înțelesuri: în unele locuri el vorbește despre *diferențiere*, în alte locuri despre *relații* și în alte locuri despre *origine*. În sensul de *diferențiere* găsim noțiunea de exemplu în Matei 28.19. Acolo ucenicii sunt solicitați să boteze în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. Înțelesul de *relație* îl găsim de

exemplu în locul unde ni se arată că marele Dumnezeu este acum în Domnul Isus Tatăl nostru, care ne iubește. În mod deosebit Ioan ne prezintă acest aspect în scrierile sale. Gândul de *origine* se întâlnește de exemplu în Efeseni 1.17. Acolo este vorba de „Tatăl gloriei”. Prin aceasta se spune, că Dumnezeu este originea gloriei.

Gândul referitor la relații stă în versetul nostru desigur pe prim plan. Pavel îi amintește lui Timotei că Dumnezeu a devenit acum în Domnul Isus Tatăl nostru. Aceasta este o binecuvântare nemăsurat de mare. Faptul că aici stă „Dumnezeu Tatăl” permite gândul paralel referitor la origine. Harul, îndurarea și pacea își au de aceea izvorul în El.

„... și de la Hristos Isus, Domnul nostru.” Nu este nici o ierarhizare între Dumnezeu, Tatăl, și Hristos Isus, Domnul nostru. Ambele Persoane stau aici una lângă alta. Și cu toate acestea ambele sunt diferențiate. Probabil putem spune, că gândul referitor la Hristos Isus, Domnul nostru, ne amintește de singurul drum (sau „mijloc”), pe care aceste lucruri se primesc. Dacă Acela, care acum este glorificat la dreapta lui Dumnezeu, nu ar fi trăit cândva pe pământ ca Om în smerenie, noi nu am fi aflat nimic despre harul, îndurarea și pacea lui Dumnezeu.

Pavel era un captiv în Roma. Se pare că autoritățile politice puteau face ce voiau cu el. Ei aveau dreptul de a dispune. Cu toate acestea Pavel avea un sentiment profund, că Hristos Isus este Domnul – și prin aceasta instanța supremă. De aceea el se vedea pe sine ca un captiv *al Lui*. Timotei nu trebuia să uite aceasta. Și noi avem nevoie de sentimentul profund, că Domnului nostru din cer I s-a dat toată autoritatea. El este nu numai Mântuitorul nostru, ci El este Domnul vieții noastre. Orice s-ar petrece, în toate El are ultimul cuvânt de spus. Lui nu-I scapă nimic din mână.

„Îi sunt recunoscător lui Dumnezeu, căruia Îi slujesc din strămoși cu conștiință curată, că neîncetat îmi amintesc de tine în cererile mele, noapte și zi – dorind mult să te văd, amintindu-mi de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie.” (versetele 3 și 4).

Rugăciunea

După cuvintele introductive Pavel începe cu o rugăciune de mulțumire. Pavel avea o viață de rugăciune foarte bogată. Ea consta nu numai din cereri, ci în mod deosebit și din mulțumiri. Pe lângă aceasta deseori mulțumirea este rostită înaintea cererii. Când Pavel mulțumea Dumnezeului său, aceasta nu era o „împlinire a obligației” și nici o obișnuință, ci o mulțumire izvorâtă din adâncul inimii. Timotei trebuia să știe aceasta. Noi putem învăța din aceasta.

Cuvântul folosit aici pentru rugăciune se deosebește de ceea ce noi găsim la începutul celorlalte epistole. El este un cuvânt compus care s-ar mai putea traduce prin „a avea har”. În 1 Timotei 1.12 este folosită aceeași expresie. Se remarcă clar că Pavel considera un dar deosebit să se gândească în rugăciune la Timotei. Aceasta este o dovadă a relațiilor deosebite dintre acești doi slujitori ai lui Dumnezeu, care ne slujește ca model.

Pavel se ruga neîncetat și necurmat. Aceasta nu înseamnă că el nu mai făcea nimic altceva, decât numai să se roage. Înseamnă că el se ruga regulat, adică mereu. Era pentru el – în sensul pozitiv al cuvântului – o obișnuință bună, pe care o practica mereu. În privința aceasta Pavel ne este până astăzi un model.

Pavel se ruga noaptea și ziua. Desigur nu este întâmplător că noaptea este amintită înaintea zilei. Aceasta arată intensitatea cu care Pavel se ruga. Desigur în temniță el a avut mai mult timp pentru aceasta, decât avea în slujirea activă. Cu toate acestea și în slujirea activă și în libertate Pavel a făcut anumite lucruri „noaptea și ziua”.

- În Faptele Apostolilor 20.31 citim că el noaptea și ziua a îndemnat cu lacrimi pe credincioși.
- Credincioșilor din Tesalonic le amintește de două ori că el a lucrat noapte și zi, ca să nu fie o povară pentru nimeni (1 Tesaloniceni 2.9; 2 Tesaloniceni 3.8).
- În 1 Tesaloniceni 3.10 îl găsim – ca și aici – de asemenea în rugăciune. Acolo el imploră noapte și zi, ca să poată ajuta altora din punct de vedere spiritual.

Lacrimi

Pavel amintește acum de lacrimile lui Timotei. El le are vii în amintire. Ne întrebăm, când o fi plâns Timotei. Nu ni se spune. Ne putem bine imagina, că era la despărțirea de Pavel. Lacrimile lui nu erau un semn de slăbiciune. Ele arată mai degrabă, că Timotei ca om matur avea sentimente profunde și exerciții spirituale. Nimeni dintre noi nu trebuie să se rușineze de lacrimile proprii – și nici în slujba pentru Domnul. Domnul Isus Însuși a plâns, atunci când a fost pe pământul acesta. Aceasta arată cât de desăvârșit El a fost Om. Și Pavel a plâns. Când și-a luat rămas bun de la bătrânii din adunarea din Efes, el amintește de două ori această împrejurare (Faptele Apostolilor 20.19 și 31). Noi nu trebuie să evaluăm lacrimile ca semn al slăbiciunii sau lașității. Cine nu are sentimente lăuntrice nu este folositor ca slujitor.

Bucurie

Am văzut deja că Pavel se afla în împrejurări exterioare care ofereau puțin prilej de bucurie. Ne întrebăm, cum putea el, ca unul sortit morții, să vorbească despre bucurie. Aici el nu se gândește la bucuria de a fi cândva la Domnul – o bucurie pe care fără îndoială el a avut-o (compară cu capitolul 4.6-8). El nu se gândește direct la „bucuria în Domnul” (Filipeni 4.1), care de asemenea a fost partea lui. El spune motivul bucuriei: era bucuria de a mai vedea încă o dată pe Timotei. El era plin de dorința de a-l vedea. Cuvântul „dorință” este redat în alte locuri prin „nostalgie” sau „a fi plin de dor”. Aceasta arată cât de mare era dorința lui Pavel să vadă încă o dată pe copilul lui în credință. Vedem că Pavel nu era nicidecum indiferent, ci simțea adânc singurătatea lui. Ar fi o bucurie pentru el, să mai aibă o dată pe Timotei la el, înainte de a pleca la Domnul său.

Când Pavel a fost în prima călătorie la Roma – de asemenea ca deținut – i-au venit frații în întâmpinare. Când Pavel i-a văzut, „a mulțumit lui Dumnezeu și a prins curaj” (Faptele Apostolilor 28.15). Învățăm ce efect pozitiv poate avea prezența unui frate sau a unei surori, când cineva se află în situații critice.

Conștiința curată a lui Pavel

Fraza intermediară din versetul 3 nu este foarte ușor de înțeles. Pavel vorbește evident aici despre timpul dinaintea întoarcerii lui la Dumnezeu, că el a slujit lui Dumnezeu din strămoși

cu o conștiință curată. În cuvântarea lui de apărare în Ierusalim înaintea poporului, Pavel a spus: „Eu sunt iudeu născut în Tarsul Ciliciei, dar crescut în cetatea aceasta, la picioarele lui Gamaliel, educat după exactitatea legii părinților, fiind zelos pentru Dumnezeu, cum sunteți și voi toți astăzi” (Faptele Apostolilor 22.3). Aceasta aruncă o oarecare lumină asupra afirmației din versetul acesta. Am putea explica în felul următor, că Pavel dă aici propria lui sentință asupra situației – așa cum el a simțit-o. Desigur Dumnezeu nu a considerat ce a făcut Pavel, ca fiind ceva bun. Pavel însuși condamnă clar aceasta în alt loc. Dar ce a făcut, a făcut – corespunzător punctului său de vedere de atunci – cu o conștiință curată. El nu era conștient de vreo vină – dar aceasta nu-l îndreptăța. El credea pe baza educației lui și a pregătirii sale că putea să facă o lucrare pentru Dumnezeu, prin prigonirea credincioșilor.

Dumnezeu a dat fiecărui om o conștiință. Pentru aceasta ar trebui să-I fim mulțumitori. Învățăm însă că conștiința noastră singură nu poate fi un etalon potrivit. Ea se aseamănă cu un cântar care trebuie etalonat, ca să poată fi folosit. Așa trebuie noi să ne aliniem conștiința după Cuvântul lui Dumnezeu. Conștiința nu poate înlocui nici afirmațiile clare ale Bibliei și nici călăuzirea prin Duhul Sfânt. Vom face bine, dacă urmăm exemplul lui Pavel, care, după ce a devenit credincios, și-a dat silința să aibă „în totul o conștiință fără vină față de Dumnezeu și față de oameni” (Faptele Apostolilor 24.16). Noul Testament vorbește despre conștiință „bună” și despre conștiință „rea”, despre conștiință „curată” și despre conștiință „slabă”. Conștiința este cu adevărat instrumentul lăuntric de supraveghere și de reglare în om, care are capacitatea de diferențiere (Evrei 10.2; Romani 2.15; 9.1; 2 Corinteni 1.12). Fără Cuvântul lui Dumnezeu și fără Duhul Sfânt ea ne poate conduce totuși în rătăcire.

Ne întrebăm de ce Pavel numește acest fapt tocmai în acest loc. O explicație posibilă este, că el voia să-i amintească lui Timotei că el a avut aceasta puțin mai înainte de el. Timotei a fost educat altfel decât Pavel. Propria lui educare – chiar dacă ea a fost considerată bună de părinții lui – l-a condus pe un drum fals. Timotei, dimpotrivă, avea o mamă și o bunică care i-au prezentat prin trăire credința adevărată. Despre aceasta vorbește Pavel în versetul 5. Această credință neprefăcută avea mai multă valoare decât conștiința curată, pe care părinții lui Pavel au dat-o fiului lor.

„Aducându-mi aminte de credința sinceră care este în tine, care a locuit întâi în bunica ta Lois și în mama ta Eunice și sunt convins că și în tine.” (versetul 5).

Credință sinceră

Pavel și-a amintit nu numai de strămoșii lui. El avea de asemenea o amintire – și anume una bună – despre mama și bunica lui Timotei. În trei generații el a găsit credință sinceră. În privința aceasta este clar, că aici nu este vorba despre credința iudaică, ci de credința creștină. Mama lui Timotei era într-adevăr o iudaică (Faptele Apostolilor 16.1), dar ea a devenit credincioasă. Deci ea credea în Domnul Isus. Această credință sinceră nu era simplu prezentă, ci Pavel era convins, că ea *locuia* în aceste trei persoane, aceasta înseamnă că ea avea acolo un loc stabil, un „cămin”.

Credința ne leagă cu Dumnezeu. Ea este nu numai mâna care apucă mântuirea pe care Dumnezeu ne-o oferă în Hristos. Ea este în același timp mâna care ne ține pe noi credincioșii permanent în legătură cu cerul. Numai prin credință suntem în stare să savurăm

binecuvântarea, pe care ne-o dă Dumnezeu, ca să trăim pe pământ ca oameni cerești. De aceea această credință trebuie să crească (2 Tesaloniceni 1.3). Nu este suficient să fi crezut cândva. Prin credință rămânem în această relație permanentă cu cerul. Această credință era prezentă la Timotei, la mama lui și la bunica lui.

Apoi este prezentat caracterul credinței lor. Ea era sinceră. Contrariul este o credință nesinceră. Cuvântul „a fi nesincer” s-a folosit de exemplu pentru actorii greci, care pe scenă jucau un rol care nu corespundea realității și caracterului propriu persoanei. Astfel de actori simulau că sunt altceva decât erau în realitate. Aceasta este o falsitate care nu s-a găsit la Timotei și la înaintașii lui de genul feminin.

Și nouă ni se cere să avem o credință „adevărată” și „sinceră”. În gândirea, vorbirea și activitatea noastră noi trebuie să fim adevărați, sinceri și transparenți. Unui creștin nu i se cuvine nici un fel de prefăcătorie spirituală. Noi nu trebuie să purtăm nici o mască.

Pavel a scris în prima epistolă adresată lui Timotei despre persoane care au căzut de la credință. El a amintit de oameni care au eșuat în ceea ce privește credința. Mai târziu el vorbește despre oameni care distrug credința altora. Cât de mult trebuie să-l fi bucurat să găsească aici credință adevărată și originală.

Noul Testament vorbește în 1 Timotei 1.5 încă o dată despre credința sinceră. În afară de aceasta noi citim și despre dragostea sinceră (Romani 12.9; 2 Corinteni 6.6), de dragoste de frați sinceră (1 Petru 1.22) și de înțelepciune sinceră (Iacov 3.17).

Familia lui Timotei

Credința este ceva cu totul personal. Credința nu poate fi moștenită. Și cu toate acestea este voia clară a lui Dumnezeu ca credința să nu rămână la un singur individ, ci să se transmită în familie. Aceasta nu diminuează cu nimic responsabilitatea personală. Gândul lui Dumnezeu este totdeauna „tu și casa ta”. În familia lui Timotei – cel puțin la femei – s-a dezvoltat o climă spirituală bună. Mama lui Timotei avea înaintea ei exemplul mamei ei și Timotei avea deodată două modele, de la care el putea învăța. În mod remarcabil tatăl nu este amintit. În Faptele Apostolilor 16.1 se spune numai, că Timotei era fiul unei femei iudaice credincioase și că el avea un tată grec. Probabil că noi am putea trage concluzia din aceasta, că în momentul acela el nu era mântuit.

În transpunere cu privire la noi este o provocare să promovăm în familiile noastre o climă spirituală sănătoasă. Copiii examinează cu atenție pe părinții lor. Ei observă foarte repede dacă credința este sinceră sau nesinceră. Este important ca noi să *vorbit* despre credința noastră. Este mult mai important să *trăim* credința noastră. Ambele au locul lor. „Aici avem „demonstrarea printr-o viață exemplară”. Mai târziu, în capitolul 3.5, Pavel vorbește despre ce „s-a vorbit” în familia lui Timotei. Timotei cunoștea din pruncie Sfintele Scripturi. Cum a fost posibil aceasta? Prin aceea că ele au fost citite acasă și Timotei le putea auzi.

„Pentru acest motiv îți amintesc să înflăcărezi darul de har al lui Dumnezeu care este în tine prin punerea mâinilor mele.” (versetul 6).

Darul de har al lui Timotei

Pavel adresează acum un prim apel lui Timotei. El a pregătit bine acest apel prin ceea ce a spus introductiv. De aceea el spune „pentru acest motiv ...”. De asemenea el prezintă dorința lui sub o formă foarte blândă. Este o aducere aminte, care într-adevăr poartă caracterul unei atenționări, dar în același timp era o încurajare pentru Timotei.

Timotei a primit de la Dumnezeu un dar de har deosebit. Prin aceasta nu este vorba – așa cum se spune uneori – de Duhul Sfânt, ci era o însărcinare foarte precisă pentru slujire. Timotei era în primul rând un evanghelist (capitolul 4.5). Totodată el avea o slujbă de păstor și de învățător în poporul lui Dumnezeu. Acest dar de har el trebuia să-l înflăcăreze.

Două lucruri se spun despre darul de har al lui Timotei: întâi, că el vine de la Dumnezeu; în al doilea rând, că el a fost mijlocit prin punerea mâinilor lui Pavel. Prima afirmație este valabilă pentru orice dar de har. Afirmația a doua constituie o excepție. În cele două scrisori adresate lui Timotei găsim de mai multe ori o referire la darul său de har. Numai când studiem împreună aceste referiri rezultă un tablou complet și corect:

1. Originea darului de har al lui Timotei este fără nici o îndoială Dumnezeu. El este numit în versetul nostru „darul de har *al lui Dumnezeu*”, ceea ce arată spre origine.
2. 1 Timotei 1.18 și 4.14 arată clar că au fost prorocii speciale referitoare la darul său de har. Nu se spune cui au fost date aceste prorocii și cine le-a făcut cunoscut. Cu siguranță Timotei a aflat după aceea de el.
3. Darul de har a fost mijlocit evident prin Pavel. El și-a pus mâinile peste Timotei, aceasta înseamnă că el s-a făcut una cu el. Deci Pavel era instrumentul prin care darul de har a fost efectiv activ în Timotei. Originea lui rămâne de la sine înțeles Dumnezeu.
4. Bătrâni adunării sale locale s-au făcut una cu el. În 1 Timotei 4.14 citim: „cu punerea mâinilor de către ceata celor bătrâni” Aceasta era o expresie a părții. Ei au recunoscut darul de har în Timotei și s-au bucurat de aceasta.

Excurs: darurile de har astăzi

Tema darurilor de har este o temă actuală, care preocupă pe mulți creștini. De aceea câteva gânduri în această privință:

Cuvântul grecesc pentru „dar de har” este derivat de la cuvântul „dar” și înseamnă „un dar dăruit de bună voie”, „un cadou de har”. În cele mai multe locuri din Noul Testament prin aceasta este denumită o misiune dăruită de Dumnezeu pentru slujire. Nevoile fiecărui mădular în parte din trupul lui Hristos sunt foarte diferite. De aceea Dumnezeu a dat diferite daruri de har. Un dar de har nu trebuie să-l confundăm cu o aptitudine naturală. Desigur aptitudinile naturale sunt un dar al lui Dumnezeu, dar nu sunt daruri de har în sensul propriu-zis al cuvântului. Este de la sine înțeles că și oamenii necredincioși au primit de la Creatorul lor aptitudini naturale.

Un ajutor în privința aceasta ne dă Matei 25.14-15. Acolo Domnul Isus vorbește despre talanții pe care El i-a încredințat slujitorilor Săi. Acești talanți diferiți ar putea fi de asemenea o misiune pentru slujire și ar putea fi comparați cu un dar de har. Acești talanți sunt dați

potrivit cu aptitudinile fiecăruia. Aptitudinile proprii le-am putea compara cu capacitățile naturale, pe care Dumnezeu ca Creator ni le-a dat (de exemplu aptitudinea de a avea relații cu copiii sau cu oamenii bătrâni, competența lingvistică și de vorbire, etc.) Aptitudinea naturală a unui creștin este, ca să zicem așa, vasul în care Dumnezeu a pus un dar de har. Cine de exemplu nu poate vorbi, Dumnezeu nu-i va da darul unui învățător. Cine nu poate avea relații cu oamenii, acela nu va primi de la Dumnezeu darul unui păstor.

În creștinătate astăzi nu se mai are o cunoaștere bazată pe Biblie cu privire la darurile de har. Motivul pentru aceasta constă printre altele în aceea că în multe biserici și comunități s-au rânduie purtători de funcții oficiali, care trebuie să preia slujbele diferite. Chiar și acolo unde se cunoaște libertatea Duhului în slujire, deseori se are o înțelegere limitată a darurilor de har date de Dumnezeu. Ar fi fals în privința aceasta să ne gândim numai la păstori, învățători și evangheliști. Este adevărat că aceste trei daruri de har sunt amintite în epistola către Efeseni capitolul 4. Dar trebuie să se țină seama mai întâi că în Efeseni 4 pentru cuvântul „dar” este folosit un alt cuvânt decât cel pentru „daruri de har”. În al doilea rând este important să se țină seama că în Efeseni 4 persoanele însăși sunt considerate „daruri”, pe care Domnul înălțat le-a dat Adunării. Țelul este prezentat în felul următor: „pentru desăvârșirea sfinților, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos”, și anume „până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoștinței depline a Fiului lui Dumnezeu, la starea de om matur” (Efeseni 4.12-13).

Dacă vrem să avem un tablou corect referitor la diversitatea darurilor de har, atunci trebuie să citim Romani 12 și 1 Corinteni 12. Acolo vedem diversitatea darurilor de har în diferite domenii. În ambele locuri Adunarea este văzută ca trup constituit din multe mădulare. Așa cum în corpul nostru omenesc fiecare mădular își are locul lui propriu și funcția lui deosebită, tot așa în trupul (spiritual) al lui Hristos nu este altfel. Ambele texte numesc un număr mare de haruri de dar diferite, enumerarea fiind totdeauna numai spre exemplificare și nu este completă. În Romani 12 de exemplu sunt numite categoric șapte daruri de har: prorocia, slujirea, învățătura, îndemnarea, dăruirea, conducerea, arătarea de îndurare.

Și în zilele noastre sunt misiuni de dar date de Dumnezeu. Ele sunt necesare, pentru ca mărturia creștină să fie dată mai departe și să poată rămâne păstrată. Dacă privim în context diferitele locuri din Scriptură, în care este vorba de daruri de har (în mod deosebit Romani 12 și 1 Corinteni 12), atunci am putea rezuma învățătura cu privire la această temă în felul următor:

1. Originea unui dar de har este întotdeauna Dumnezeu. De aceea nu este un dar de har omenesc ci un dar de har al lui Dumnezeu (2 Timotei 1.6).
2. Dătătorul este Domnul glorificat în cer. El poartă de grijă din cer ca pentru fiecare misiune să fie prezent darul de har necesar (Efeseni 4.8).
3. Puterea pentru exercitarea darului de har este Duhul Sfânt. Fără puterea Sa nu este posibil să se practice corect un dar de har (Romani 15.19).
4. Darurile de har sunt practicate sub călăuzirea Duhului Sfânt. Duhul Sfânt dă nu numai puterea pentru practicarea unui dar de har, ci El ne călăuzește în practicarea lui efectivă (1 Corinteni 12.11).
5. Sunt diferite daruri de har, pe care Domnul le dă. Nimeni nu poate afirma că el posedă toate darurile de har. Urmarea este, că noi avem nevoie unul de altul (1 Corinteni 12.4,21).

6. Nu este nimeni în poporul lui Dumnezeu care să nu fi primit un dar de har. Din aceasta rezultă, că fiecare este folosit la locul lui (1 Petru 4.10).
7. Posedarea unui dar de har este pe de o parte o binecuvântare mare. Pe de altă parte atrage cu sine responsabilitatea de a-l folosi corect și potrivit pentru folosul altora și să fie practicat spre onoarea Domnului (1 Petru 4.10).

Înflăcărarea darului de har

Timotei este acum solicitat să înflăcăreze darul de har, care era în el. Cuvântul „a înflăcăra” este folosit în Noul Testament numai în acest loc. Tabloul este ușor de înțeles: este vorba de un foc, care este din nou aprins, când este pe punctul de a se stinge. Jarul trebuie reaprins, respectiv focul trebuie menținut să ardă. Forma de timp folosită arată că nu este vorba de o acțiune făcută numai o singură dată, ci este o acțiune permanentă. De aceea această indicație a lui Pavel o înțelegem ca fiind mai mult preventivă decât corectivă. Darurile sunt activate prin folosirea permanentă, respectiv sunt păstrate active. Dacă nu sunt folosite, ele nu se pierd, dar își pierd efectul.

În 1 Timotei 4.14 Pavel a dat deja o indicație asemănătoare. Acolo Timotei este solicitat să nu neglijeze darul de har. Un dar de har este neglijat atunci când nu este folosit activ. Aici Pavel se exprimă în sens pozitiv: el trebuia să înflăcăreze darul de har. În situația concretă, în care el se afla, Timotei avea nevoie de acest îndemn. Pe de o parte Timotei era probabil caracterizat de o rețineră și smerenie naturală. Aceste însușiri în sine însuși pozitive îl puteau împiedica să practice cu curaj și elan darul său de har. La aceasta se adăugau împrejurările exterioare, care nu erau așa de simple. Printre credincioși era cu siguranță cunoscut că el era credincios față de Pavel. Drept urmare, ca prieten al lui Pavel el putea fi privit critic. În lucrarea sa de evanghelist el putea ușor să-și piardă curajul, deoarece era periculos să te așezi public de partea creștinilor.

„Pentru că Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere și de dragoste și de chibzuință.” (versetul 7).

Duhul de putere, de dragoste și de chibzuință

Pavel nu mai vorbește numai despre Timotei, ci se include și pe sine însuși. „Dumnezeu nu ne-a dat (*nouă*) un duh de frică.” Aceasta este valabil pentru fiecare care a primit un dar de har. Dacă Dumnezeu dă un dar de har, atunci fără îndoială El dă totodată și capacitatea de a-l practica.

Se pune întrebarea, dacă prin cuvântul „duh” este vorba de Duhul Sfânt sau de duhul omului. Cuvântul grecesc folosit pentru „duh” se folosește atât pentru Duhul Sfânt, cât și pentru duhul omului. Aici este folosit fără articol, ceea ce poate fi un indiciu, că nu este vorba de Duhul Sfânt, ci de duhul omului, mai exact spus, de atitudinea duhului creștinului, care desigur la rândul ei ia naștere numai prin acțiunea Duhului Sfânt. Drept urmare o despărțire între acestea nu este așa ușoară.

Frica înseamnă lașitate. Este opusul fermității și bărbăției. Timotei avea nevoie de fermitate spirituală, ca să predice Evanghelia într-un timp greu și să fie chezaș pentru adevăr. Același

lucru este valabil și pentru noi astăzi. Însă sursele de ajutor sunt prezente. Dumnezeu ne-a dat un duh de putere și de dragoste și de chibzuință. Acestea nu sunt calități naturale ale omului, ci sunt o atitudine lăuntrică, pe care El a creat-o în noi prin Duhul Său.

- *Putere:* Am văzut că Dumnezeu nu dă numai darul de har, ci El dă totodată și puterea necesară pentru exercitarea lui. Noi avem nevoie atât de putere morală, cât și mai ales de putere spirituală. Acestea le putem primi numai dacă acceptăm slăbiciunea noastră proprie. Pavel însuși a experimentat aceasta. Lui i s-a spus, că puterea Domnului se desăvârșește în slăbiciune. După ce Pavel a învățat aceasta, el însuși spune: „Când sunt slab, atunci sunt tare” (2 Corinteni 12.10). Puterea, pe care noi o avem, nu este puterea noastră proprie. Este puterea Duhului Sfânt (compară cu Faptele Apostolilor 1.8).
- *Dragoste:* Dragostea trebuie să fie motivul exercitării oricărui dar de har. Este în primul rând dragostea pentru Dumnezeu, Dătătorul tuturor darurilor. În al doilea rând este dragostea pentru frații noștri și pentru surorile noastre, și în afară de aceasta dragostea pentru toți oamenii. Trebuie să fie dragostea lui Hristos cea care ne constrânge. Să ai numai putere, aceasta poate fi exercitată cu egoism și lipsită de sentimente. De aceea este neapărat necesară și dragostea.
- *Chibzuința:* Chibzuința înseamnă „stăpânirea de sine”, „luciditate”, „gândire sănătoasă”. La putere și dragoste se adaugă această însușire. Puterea și dragostea singure îl pot face pe un slujitor să fie cu entuziasm și lipsit de luciditate. Chibzuința folosește mintea, pe care ne-a dat-o Dumnezeu. Nici un creștin nu este solicitat să decupleze mintea. Este adevărat, noi nu trebuie să ne *sprijinim* pe mintea noastră, dar s-o folosim. Noi trebuie să devenim maturi (desăvârșiți) la minte (1 Corinteni 14.20). Este remarcabil cât de des se vorbește în cartea Proverbe despre minte. Este iarăși harul, care ne învață la cumpătare (Tit 2.12).

Din acest verset se poate face o paralelă cu 1 Corinteni capitolele 12 la 14. În aceste trei capitole este tratată detaliat tema darurilor de har spirituale. În capitolul 12 este vorba de duhul puterii, aceasta înseamnă, de puterea în care se exercită darurile. Capitolul 13 vorbește despre dragoste, adevăratul motiv. Capitolul 14 ne arată duhul chibzuinței, care nu are voie să lipsească în exercitarea darurilor de har.

„Deci nu te rușina de mărturia Domnului nostru, nici de mine, întemnițatul Său, ci suferă răul împreună cu Evanghelia, potrivit puterii lui Dumnezeu.” (versetul 8).

Nu te rușina

Pe baza mediului său înconjurător, Timotei era într-un anumit pericol să se rușineze. Forma de timp a verbului folosită arată clar că este vorba de o atenționare preventivă. Nu este nici un motiv să se presupună că Timotei s-a rușinat deja. Probabil el stătea într-un anumit pericol, pe care Pavel voia să-l prevină. De aceea în versetul 7 el a vorbit despre duhul puterii, dragostei și chibzuinței. Pericolul amintit este valabil și pentru noi. În timpuri de binecuvântare nu ne cade așa de greu să fim puternici și să ne declarăm de partea Domnului. Dar dacă vântul ne

bate împotriva și dacă de exemplu suntem singuri într-un mediu necredincios, repede s-ar putea ca totul să devină altfel.

Pavel numește două motive posibile pentru rușinare: în primul rând mărturia Domnului și în al doilea rând, el însuși, întemnițatul Domnului.

„Mărturia Domnului” poate fi înțeleasă în două feluri: pe de o parte poate fi vorba de mărturia pe care ne-a dat-o Domnul. Apoi este învățătura creștină, bunul credinței, pe care noi o predicăm și o dăm mai departe. Faptul că aici este legată cu Evanghelia, arată că este vorba concret de mesajul mântuirii în Hristos încredințat. Pe de altă parte ne putem gândi la mărturia pe care noi o dăm *de la* Domnul nostru și *despre* El. Ambele aspecte sunt de fapt nedespărțit. Atât Evanghelia harului cât și adevărul credinței creștine sunt legate de nedespărțit de Persoana Domnului nostru.

Pavel era un întemnițat în Roma. Cu toate acestea el nu se denumește aici așa - așa cum face și în alte locuri. El se numește un întemnițat al Domnului. Să se declare de partea acestui întemnițat, putea să aibă urmări neplăcute pentru Timotei. Pe de o parte toți credincioșii, care erau în Asia, s-au îndepărtat de Pavel, apoi el însuși era un întemnițat în Roma din cauza credinței sale.

Pavel însuși era un model pentru Timotei. În Romani 1.16 el scrie că el nu se rușinează de Evanghelia. În versetul 12 al capitolului nostru el repetă această afirmație. Onisifor era de asemenea un exemplu pozitiv (capitolul 1.16) și în capitolul 2.15 i se spune lui Timotei ca el să se străduiască să se prezinte ca un lucrător încercat și găsit bun de Dumnezeu, care nu are de ce să se rușineze.

Sufere răul

Timotei este apoi solicitat să sufere împreună cu Evanghelia. Contrastul este remarcabil. Să nu se rușineze este pus față în față cu „sufere răul”. Pavel vorbește de trei ori despre aceasta în această epistolă. În capitolul 2.3 Timotei, ca un bun ostaș al lui Hristos, este solicitat să ia parte la suferință. În capitolul 4.5 se spune: „sufere răul, fă lucrare de evangelist, împlinește-ți deplin slujba.”

Noi toți luăm parte cu plăcere la binecuvântarea pe care o dă Evanghelia – și să facem aceasta. Domnul nostru așteaptă totodată ca noi să fim gata să suferim împreună cu Evanghelia. Să lupti în Evanghelia, aceasta poate aduce cu sine durere și neplăceri. De altfel în Evanghelia nu este vorba în primul rând de succes exterior. Nu ne putem aștepta ca oamenii să fie entuziasmați și de acord cu noi. Noi suntem mulțumitori dacă Dumnezeu ne lasă să vedem roada muncii noastre; dar nu acesta este gândul principal. Privită din afară viața lui Pavel nu era nicidecum încununată de succese durabile. El era în temniță, și aceia, pe care el i-a condus la Domnul, s-au îndepărtat de el. Casa lui Dumnezeu a devenit o casă mare, în care se aflau adevărați și falși. Era aceasta dovada pentru o lucrare cu succes? Superficial privit, nu.

Noi nu ne uităm în primul rând la rezultate. Noi vrem să ținem cu tărie ce ne-a dat Domnul și nu vrem să renunțăm la predicare. Rezultatele nu le vedem pe pământ, ci în cer. Acolo vom vedea că orice lucrare a lui Dumnezeu a fost cu succes. Aici pe pământ s-ar putea chiar ca noi să avem parte de mahniri.

Este evident că pentru aceasta avem de asemenea nevoie de putere. Această putere ne stă efectiv la dispoziție. Noi suferim cu Evanghelia (sau pentru Evanghelie). Noi o facem „potrivit puterii lui Dumnezeu”.

„El ne-a mântuit și ne-a chemat cu o chemare sfântă, nu potrivit faptelor noastre, ci potrivit propriului său plan și harului care ne-a fost dat în Hristos Isus mai înainte de timpurile veacurilor” (versetul 9).

O intercalare

Înainte ca Pavel în versetul 12 să vorbească mai departe despre tema rușine și suferință, în versetele 9-11 dă o privire de ansamblu scurtă referitoare la faptele minunate care stau în legătură cu această Evanghelie. Ai aproape impresia că el vrea să-i amintească lui Timotei că răul din exterior este numai un fenomen secundar posibil al acestei Evanghelii. Pentru credinciosul însuși în Evanghelie se deschide o plinătate uriașă de frumuseți lăuntrice și binecuvântări la care Pavel aici face aluzie în cuvinte foarte puține.

Dacă noi căutăm o dovadă despre puterea lui Dumnezeu, atunci noi o găsim revelată și prezentată în Evanghelie. Marea temă a Evangheliei este tocmai mântuirea (salvarea) lui Dumnezeu. Dumnezeu este Dumnezeu-Mântuitorul, care vrea să salveze pe toți. Cu aceasta începe Pavel aici. Face apoi o boltă, care se întinde din veșnicia dinainte de timp („mai înainte de timpurile veacurilor”) și până în prezent („iar acum ne-a fost făcută cunoscut”) și în cele din urmă ajunge chiar până în viitor („ziua aceea” în versetul 12).

Mântuit și chemat

În primul rând Dumnezeu ne-a mântuit și în al doilea rând ne-a chemat. Mântuirea și chemarea sunt două binecuvântări pe care noi într-adevăr le diferențiem, dar nu le putem despărți una de alta.

- Mântuirea este mai mult decât iertarea păcatelor – oricât de mare și uriașă este aceasta în sine însuși. Când poporul Israel stătea sub protecția sângelui mielului pascal, ei au fost cruțați de *judicata* care a lovit pe egipteni. Însă prin aceasta ei nu erau încă salvați din *domeniul autorității* lui faraon. Aceasta a avut loc abia atunci când ei stăteau de partea cealaltă a țărmlui Mării Roșii și cântau cântarea eliberării. Eliberarea de pedeapsă și judecată este o latură a Evangheliei. Salvarea din domeniul autorității lui satan și eliberarea din constrângerea de a trebui să păcătuiești, este o altă latură. Ambele le posedăm prin lucrarea Domnului Isus la cruce. Aceasta o lămurește foarte clar epistola către Romani în partea ei doctrinară (capitolele 1 – 8).

Când este vorba de mântuire, deseori ne este arătat, *de la ce* am fost salvați și unde am ajuns. Noi am fost salvați de sub autoritatea întunericului (Coloseni 1.13). Noi vom fi salvați de mânia viitoare (1 Tesaloniceni 1.10). Noi am fost salvați din mâna dușmanilor noștri (Luca 1.74). Noi am fost salvați din generația rea și sucită (Faptele Apostolilor 2.40). Cu mare mulțumire privim înapoi, căci știm în ce pericol noi toți stăteam.

- Dumnezeu nu numai ne-a salvat. El ne-a și chemat – și anume cu o chemare sfântă. Dacă salvarea ne îndreaptă mai degrabă privirea în urmă, gândind la chemarea noastră

privirea se îndreaptă spre înainte. Când este vorba de chemare, ni se arată în unele locuri din Scriptură *la ce* am fost chemați noi. Noi am fost chemați la lumina Sa minunată (1 Petru 2.9). Am fost chemați să primim binecuvântare (1 Petru 3.9). Am fost chemați la libertate (Galateni 5.3). Am fost chemați la slavă (1 Petru 5.10; 2 Tesaloniceni 2.14). Am fost chemați la viața veșnică (1 Timotei 6.12). Când este vorba de dimensiunea chemării noastre, atunci învățăm din epistola către Efeseni 1, că noi am fost chemați să devenim copii și fii ai lui Dumnezeu. Toate acestea sunt date ca să încurajeze pe slujitorul lui Dumnezeu în timpuri grele. Drept urmare există de asemenea o chemare pentru timpul de acum. În Faptele Apostolilor 13.2 citim categoric că Barnaba și Pavel au fost chemați de Duhul Sfânt pentru o lucrare deosebită. Este foarte posibil ca Pavel să fi avut înaintea ochilor acest gând și a legat chemarea cu darul de har al lui Timotei și cu mărturia Domnului nostru, despre care el a vorbit mai înainte.

Pe lângă aceasta încă ceva devine clar: Pavel amintește de faptul că noi am fost chemați cu (sau spre) o chemare sfântă. *Originea* chemării noastre este cerească (Evrei 3.1). *Țelul* chemării lui Dumnezeu este „spre în sus” (Filipeni 3.14). Caracterul – și aceasta avem aici înaintea noastră – este „sfânt” (compară cu 1 Petru 1.15; 1 Tesaloniceni 4.7). Noi am fost chemați la sfințenie. Sfânt înseamnă nu numai că noi suntem despărțiți de lume, ci înseamnă că Dumnezeu vrea să ne aibă pentru Sine. De la început Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric (Geneza 1.3). Lui Timotei i se amintește aceasta aici, deoarece mulți din contemporanii lui nu s-au dovedit demni de această chemare.

Nu prin fapte

Salvarea și chemarea nu sunt din noi. Noi nu am putut și nu putem contribui cu nimic. Epistolele către Romani, Galateni și Efeseni arată foarte clar aceasta (compară de exemplu cu Romani 3.20; Galateni 2.16; Efeseni 2.9). Salvarea și chemarea nu sunt niciodată o răsplătire pentru faptele noastre. Ele își au izvorul exclusiv în Dumnezeu. Omul necredincios nu poate face nici o lucrare bună. Lucrările lui sunt lucrări moarte. Dumnezeu nu le poate recunoaște.

Cu toate acestea Dumnezeu în harul Său a acționat. Pavel arată acum *intenția* lui Dumnezeu, *motivul* lui Dumnezeu și *calea* lui Dumnezeu, pe care El a mers.

1. *Intenția* lui Dumnezeu: Noi am fost salvați și chemați potrivit planului Său propriu, aceasta înseamnă că acționarea Sa a fost determinată de planul pe care El l-a întocmit în veșnicia dinainte de timp. Era planul (intenția, hotărârea) lui Dumnezeu să facă așa. Cu mult înainte de căderea în păcat, Dumnezeu avea în inima Sa gândul să aducă oameni la Sine. Cu privire la poporul Său pământesc Israel, Dumnezeu a întocmit un plan *temporal*. Cu privire la poporul Său ceresc citim despre un plan *veșnic* (Efeseni 3.10-11). Planul însuși este mai mult decât salvarea și chemarea. Noi vom fi – asemenea chipului Fiului Său – ca fii și copii ai lui Dumnezeu în Casa Tatălui (Romani 8.29). Ca acest plan să devină realitate, Dumnezeu a trebuit să ne salveze și să ne cheme. Expresia „potrivit propriului Său plan” arată suveranitatea lui Dumnezeu. Nimeni nu-L putea împiedica să întocmească acest plan și să-l ducă la îndeplinire.
2. *Motivul*: El a acționat în har cu noi. În noi nu era nimic care să-L poată determina pe Dumnezeu să ne salveze și să ne cheme. Era harul Său și îndurarea Sa – revărsarea

dragostei Sale. Acest har ne-a fost dat în Hristos Isus mai înainte de timpurile eterne. Aceasta înseamnă că în planul veșnic al lui Dumnezeu, acest har era deja prezent în veșnicia dinainte de timp. Efectiv el a fost revelat în timp în Persoana Domnului Isus. În El s-a arătat harul lui Dumnezeu. Vedem aici că harul merge mult mai departe decât să dea numai un răspuns la problema păcatului. Har exista deja înainte de căderea în păcat – el era necesar, dacă este vorba că planul lui Dumnezeu trebuia împlinit.

3. *Calea lui Dumnezeu:* Este numai o cale spre mântuire. Această cale este Domnul Isus. Mântuirea ne-a fost dată „în (sau: prin) Hristos Isus”. Deja în veșnicia dinainte de timp era stabilit că acest har numai pe această cale ne putea fi dat. Pentru aceasta era necesar ca El să devină Om și să înfăptuiască lucrarea la cruce. De aceea El este și Mielul lui Dumnezeu, care a fost cunoscut înainte de întemeierea lumii (1 Petru 1.20), dar a fost revelat la sfârșitul timpurilor. Aceasta ne conduce direct la versetul 10.

„... iar acum ne-a fost făcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Isus Hristos, care a desființat moartea și a adus la lumină viața și neputrezirea, prin Evanghelie.” (versetul 10).

Arătarea Mântuitorului nostru Isus Hristos și urmările ei

„Arătarea” se referă întotdeauna la ceva care va deveni vizibil, fie că este vorba de un lucru sau de o persoană. În legătură cu Domnul Isus este vorba de faptul că El va fi „revelat” vizibil. Cu excepția acestui loc, „arătarea” se referă în toate celelalte locuri din Noul Testament la arătarea Sa în putere și glorie înainte de întemeierea Împărăției de o mie de ani a păcii (1 Timotei 6.14; 2 Timotei 4.1; 2 Timotei 4.8; Tit 2.13; 2 Tesaloniceni 2.8). Numai aici este altfel. Pavel amintește că harul lui Dumnezeu s-a arătat în Hristos. În El harul s-a arătat „aducând mântuire tuturor oamenilor” (Tit 2.11).

„Iar acum ...” se referă la perioada harului, care a început atunci când Domnul Isus ca Mântuitor a devenit vizibil pe pământ pentru toți oamenii. El apare aici înaintea noastră ca „Mântuitorul Isus Hristos”. Mântuitor înseamnă salvator. Isus este Numele lui ca Om. „Să-I pui Numele Isus” (Matei 1.21). Ca Hristos, El este, după ce a înfăptuit lucrarea, acum înălțat la dreapta lui Dumnezeu și Dumnezeu L-a făcut „Domn și Hristos” (Faptele Apostolilor 2.36).

Moartea și putrezirea sunt urmările căderii în păcat. Ele sunt dovada că păcatul a pătruns la toți oamenii. Dumnezeu a anunțat judecata, înainte ca omul să cadă în păcat. Începând cu căderea în păcat, pe pământul acesta este moarte și putrezire. Legea nu a putut schimba nimic în privința aceasta, ea făcut însă ca păcatul să devină tot mai clar. Însă apoi a venit Mântuitorul Isus Hristos pe pământul acesta. În El era viața. El a mers de bună voie la moarte. Faptul că moartea este plata păcatului nu era valabil pentru El. El a murit nu ca urmare a păcatelor Sale. El a făcut-o pentru noi. Prin aceasta El a biruit moartea. Moartea nu mai stăpânește peste noi. Ea este „slujitorul” nostru, și nu mai este „stăpânul” nostru. Domnul Isus a nimicit prin moartea Sa pe cel care are puterea morții, acesta este diavolul (Evrei 2.14).

„A nimici” înseamnă să iei puterea și lucrarea. Moartea nu a fost încă înlăturată. Ea există încă. Însă pentru noi ea a fost făcută ineficientă. Moartea este numită „împăratul groazei” (Iov 18.14). Pentru copiii lui Dumnezeu ea și-a pierdut groaza (boldul). Abia în starea veșnică moartea nu va mai fi deloc (Apocalipsa 21.4). Același lucru este valabil și pentru putrezire.

Pavel scrie triumfător credincioșilor din Corint: „Dar când putrezirea aceasta se va îmbrăca în neputrezire și ceea ce este muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi împlinit cuvântul scris: „Moartea a fost înghițită de victorie” (1 Corinteni 15.54).

Adus la lumină prin Evanghelie

Noi nu am fi știut nimic de toate acestea, dacă Evanghelia nu ar fi venit la noi. Evanghelia înseamnă „veste bună”. Ea este vestea bună a lui Dumnezeu adusă nouă oamenilor. „Adus la lumină” este mult mai mult decât numai a vedea ceva sau a arăta ceva. Înseamnă că prin Evanghelie aceste lucruri au fost prezentate și revelate în adevăratul lor caracter. „Vestea bună” cuprinde mult mai mult decât „numai” iertarea păcatelor – oricât de mare și uriașă ar fi aceasta în sine însuși. În Vechiul Testament aceasta nu era cunoscută sub forma aceasta. Israel știa ceva de un Salvator. Credincioșii iudei așteptau ca El să vină și să-i elibereze de dușmanii lor. Însă ceea ce acum este revelat prin Evanghelie lor le era total necunoscut.

„Pentru aceasta am fost rânduit eu vestitor și apostol și învățător al națiunilor.” (versetul 11).

O misiune deosebită

Pavel vorbește acum de misiunea sa deosebită. Lui i-a fost încredințată Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu (1 Timotei 1.11). Aici el vorbește de faptul că el a fost hotărât sau pus pentru aceasta. Pavel nu s-a pus singur în această lucrare. El nu a fost „ordinat” de alții pentru aceasta. Gândul unei ordinări prin oameni este complet străin Cuvântului lui Dumnezeu. Nu, Pavel a fost hotărât de Dumnezeu pentru această lucrare. El trebuia să vestească și să răspândească această Evanghelie – și el a făcut-o. El a făcut-o ca vestitor, ca apostol și ca învățător al națiunilor.

- Un *vestitor* (*herold*) este un predicator sau un crainic al unui mesaj (compară cu 1 Timotei 2.7; 2 Petru 2.5). Un herold împărătesc în Imperiul Roman era un strigător public al mesajelor publice. Autoritatea vestitorului nu constă atât de mult în persoana sa, ci în *mesajul* pe care îl aduce. Un herold bun nu va schimba niciodată mesajul stăpânului său. Așa a vestit Pavel mesajul întocmai cum i-a fost încredințat de Stăpânul său. El nu a adăugat nimic la el. El nu a lăsat nimic la o parte din el. El nu a schimbat nimic din el.
- Ca *apostol* (trimis) al lui Hristos Isus prin voia lui Dumnezeu, el a adus mesajul cu *autoritate* divină. El i-a fost revelat, și el l-a dat cu toată intensitatea mai departe.
- Ca *învățător al națiunilor* Pavel a vestit Evanghelia nu numai cu autoritate, ci el a și explicat-o. Mesajul său era destinat nu numai oamenilor din poporul Israel, ci el se adresa tuturor oamenilor. Pavel era apostolul și învățătorul națiunilor (compară cu Romani 11.13; Galateni 2.7). Atunci când a fost chemat i s-a spus clar aceasta (compară cu Faptele Apostolilor 9.15). Până la sfârșitul vieții sale el nu a uitat această misiune.

„Pentru acest motiv și sufăr acestea, dar nu mă rușinez, pentru că știu în cine am crezut; și sunt convins că El poate să păzească ce I-am încredințat pentru ziua aceea.” (versetul 12).

Încrederea credinței lui Pavel

Pavel reia în locul acesta firul întrerupt scurt în versetele 9-11. El se dă pe sine însuși ca exemplu fratelui și prietenului său mai tânăr. Pavel era un întemnițat în Roma. Cu toate acestea el nu suferea ca un criminal. El nu suferea din cauza comportării lui greșite. El suferea din cauza vestirii Evangheliei, așa cum a fost la prima lui arestare în Roma. Despre aceasta el scrie de mai multe ori. În epistola către Efeseni 3.1 el aduce această arestare în legătură cu vestirea tainei lui Hristos și a Adunării Sale. În Efeseni 6.19-20 el scrie că din cauza tainei Evangheliei era un trimis în cătușă. De la început i s-a spus clar, că el va suferi pentru Numele Domnului (Faptele Apostolilor 9.16). Aceste suferințe erau deja partea lui în timpul vieții sale, dar acum era în temniță și avea moartea înaintea ochilor. La aceasta s-a adăugat, că toți cei din Asia l-au părăsit. Din cauza aceasta Pavel a suferit de asemenea foarte mult. În afară de aceasta era împotrivire față de adevăr (capitolul 2.25) și prigoane din partea oamenilor răi (capitolele 3.11-13; 4.14). Cu toate acestea Pavel nu a devenit lipsit de curaj. El nu s-a rușinat. Nu a căzut în chibzuieli îndoielnice și meditații moarte. Pe de altă parte el nu s-a împotrivit sorții sale. Noi nu găsim la el nici *resemnare*, nici *depresie* și nici *împotrivire*.

Ne întrebăm: Cum se face că Pavel, cu toate că a suferit nespuse de mult, era plin de încredere? Răspunsul îl dă el însuși: „știu în Cine am crezut”. În acest loc nu este vorba în primul rând despre *ce a crezut* Pavel, ci despre *în Cine* a crezut. Desigur, ambele sunt importante. În capitolul 3.14 lui Timotei i se cere: „Dar tu rămâi în cele ce ai învățat și de care ai fost deplin încredințat.” Aici dimpotrivă, nu este vorba în primul rând de doctrină și de adevărul credinței, ci de Persoana care constituie centrul acestui adevăr. Este vorba de Domnul Isus Însuși. Ce exprimă Pavel aici este încredere profundă. Domnul lui nu l-a părăsit niciodată, și cu siguranță nici în viitor nu-l va părăsi. Pavel nu se sprijinea pe misiunea lui și pe slujba lui. Căci atunci probabil ar fi găsit un motiv să descurajeze și să se rușineze. Nu, Pavel și-a pus toată încrederea numai în Domnul.

Pavel „știa” în Cine a crezut. „A ști” și „a cunoaște” sunt aproape unele de altele, dar nu sunt identice. „A cunoaște” înseamnă că prin experiență s-a învățat ceva. „A ști” exprimă dimpotrivă mai mult o convingere lăuntrică. Desigur Pavel a venit la credință la întoarcerea lui la Dumnezeu înaintea Damascului. Aici însă „a crede” este la o formă de timp care indică spre o credință care a venit în trecut și care durează permanent. Pavel spune, cu alte cuvinte: eu am crezut cu rezultatul că credința mea este tare și astăzi.

Convingerea de credință a lui Pavel

Pavel avea nu numai o *încredere* a credinței tare, ci totodată el exprimă și *convingerea* credinței sale. El era convins că Domnul său era puternic să păstreze bunul încredințat Lui de Pavel. Pavel se putea baza pe deplin pe aceasta. Domnul este puternic, aceasta înseamnă că El are putere și este capabil să păzească ce Pavel l-a încredințat. În versetul 7 a fost vorba de puterea pe care Duhul lui Dumnezeu o mijlocește. În versetul 8 Pavel a vorbit de puterea lui Dumnezeu Însuși. Aici se referă la puterea Domnului Isus, care este capabilă să păzească

bunul încredințat Lui. A păzi înseamnă a proteja de prădare sau de pierdere. Pavel s-a încrezut în puterea divină, că nimic nu se va pierde.

La ce se referă concret Pavel, când vorbește de bunul încredințat? Formularea se întâlnește de două ori în textul nostru (versetul 12 și versetul 14), și încă o dată în 1 Timotei 6.20. De două ori se vorbește despre un bun, pe care Domnul ni l-a încredințat. O dată – și anume în textul nostru – este un bun pe care Pavel l-a încredințat Domnului. Tradus literal expresia înseamnă „ceva pus jos”. Este ceva care a fost dat unei persoane pentru păstrare, respectiv administrare cu credincioșie.

Este posibil ca Pavel să se gândească la mântuirea despre care a vorbit mai înainte. Mântuirea deplină, care include și trupul credinciosului, este în viitor, așa că Pavel exprimă convingerea că în final el va ajunge la această mântuire. Mult mai probabil este, că noi trebuie să înțelegem această expresie în sens mult mai general, aceasta înseamnă că Pavel exprimă convingerea că tot ce este cu privire la el este în siguranță în mâna Domnului său și nimic nu se va pierde. Pavel a mers pe urma Domnului său, care în toate S-a dat Celui care judecă drept (1 Petru 2.23). Orice s-ar întâmpla cu Pavel, oricum ar evolua împrejurările, chiar dacă frații și surorile lui de credință îl vor părăsi – Pavel a pus totul în mâna Domnului său. Chiar dacă se părea că rezultatele lucrării sale la finalul vieții sale vor dispărea ca nisipul printre degete – el știa că nimic din ceea ce el a făcut pentru Domnul său nu se va pierde. La scaunul de judecată al lui Hristos se vor regăsi spre onoarea Domnului. Domnul le va păzi. Aceasta îi dădea curaj lui Pavel, și aceasta trebuia să motiveze acum pe Timotei.

În ziua aceea

„Ziua aceea” este fără îndoială o referire la arătarea Domnului Isus în putere și glorie și legat de aceasta o referire la scaunul de judecată al lui Hristos. Pavel își îndrepta privirea spre înainte. El nu vorbește aici de venirea Domnului pentru noi – oricât de mult ar fi așteptat-o Pavel -, ci de arătarea Sa pentru instaurarea Împărăției lui Dumnezeu pe pământul acesta. Este ziua în care lucrarea fiecăruia va fi dată pe față (1 Corinteni 3.13). Este ziua în care El va fi glorificat „în sfinții Săi și să fie privit cu uimire în toți cei care au crezut” (1 Tesaloniceni 1.10). În ziua aceasta totul va fi pus în lumina adevărată, și anume în lumina divină. Atunci totul va fi spre onoarea și glorificarea Domnului.

„Ține strâns modelul cuvintelor sănătoase, pe care le-ai auzit de la mine, în credința și dragostea care este în Hristos Isus.” (versetul 13).

Modelul cuvintelor sănătoase

Urmează o altă solicitare a lui Timotei. El trebuia să țină cu tărie modelul cuvintelor sănătoase. Alternativ s-ar mai putea traduce: „Păstrează o formă (un model) al cuvintelor sănătoase”. Cuvintele sănătoase le putem pune în legătură cu „mărturia Domnului nostru”, despre care Pavel a vorbit în versetul 8. Această mărturie este în sine însuși sănătoasă, și ea conduce la o stare spirituală sănătoasă. Timotei a auzit și a învățat multe de la Pavel în timpul călătoriilor comune. La acestea el trebuia să țină necondiționat cu tărie și să nu cedeze. În capitolul 3.14 Timotei este solicitat încă o dată să rămână în ceea ce a învățat și de care el era

pe deplin convins. Pentru noi astăzi solicitarea înseamnă să ținem cu tărie la tot Cuvântul lui Dumnezeu dat nouă. Noi trebuie să nu renunțăm la nimic – nici la învățătură și nici la practică. În Coloseni 1.25 Pavel scrie, că el – în ceea ce privește mărimea și conținutul – a întregit Cuvântul lui Dumnezeu. Este responsabilitatea noastră să păzim acest Cuvânt al lui Dumnezeu întregit, aceasta înseamnă să recunoaștem autoritatea Lui și infailibilitatea Sa și să-L practicăm.

Este vorba de modelul cuvintelor sănătoase. Expresia „model” înseamnă aici „schiță”, „șablon” sau „prezentare sintetizată”. J. N. Darby scrie, că el este un rezumat sau o structurare, ca să se poată spune clar și definitiv ce credea Timotei. Crezurile alcătuite de oameni pot fi la locul lor bune și folositoare. Dar nu aceasta îl preocupă pe Pavel aici. Ceea ce valorează este totalitatea adevărului inspirat divin. Despre aceasta va vorbi Pavel pe parcursul epistolei.

Este absolut necesar chiar și în zilele noastre să păstrăm învățătura divină în forma în care ea ne-a fost dată. Aceasta se referă nu numai la adevărul divin în sine, ci și la forma și cuvintele în care el ne-a fost făcut cunoscut în Biblie. Din aceasta devine clar cât de important este să folosim o traducere bună a Bibliei. Traducerile Bibliei în formă liberă nu pot niciodată să ne dea acest „model al cuvintelor sănătoase”. Dimpotrivă, ele prezintă un tablou șters al adevărului și duc ușor în rătăcire.

Noi vom avea numai atunci un model al cuvintelor sănătoase și îl vom păzi, dacă textul unui aliniat din Biblie îl vom interpreta în relația lui cu celelalte texte. Noi trebuie să recunoaștem ce vrea să ne spună Dumnezeu într-un anumit loc, și ce nu vrea să ne spună. Numai așa înțelegem corect interdependențele și liniile mari ale Cuvântului lui Dumnezeu. Nici o parte a Bibliei nu contrazice o altă parte a ei. Totul este într-o armonie reciprocă minunată. De aceea la studiul Bibliei este important să avem în vedere întregul. Altfel există pericolul mare să ne facem un „model” propriu și prin aceasta să pierdem „modelul cuvintelor sănătoase”. Așa de exemplu este fatal, dacă noi nu cunoaștem diferențele dintre poporul lui Dumnezeu în Vechiul Testament (Israel) și poporul lui Dumnezeu în Noul Testament (Adunarea), sau dacă confundăm perioada de timp a Legii cu cea a harului, sau nu diferențiem latura harului lui Dumnezeu de responsabilitatea noastră.

Desigur studiul detaliilor își are locul lui. Însă trebuie să fim atenți să nu pierdem liniile directe. Cineva a comparat odată „modelul cuvintelor sănătoase” cu un pom mare. Pomul are un trunchi gros, are ramuri mai mari și mai mici și lăstari și în final frunze. Dacă vrem să cunoaștem un astfel de pom, atunci ne ocupăm mai întâi cu trunchiul și cu ramurile groase. După aceea ajungem la ramurile mai subțiri și în final la frunze. În felul acesta cunoaștem noi adevărul lui Dumnezeu. Începem cu liniile mari și cu structura Scripturii și apoi ajungem la detalii. A proceda invers și să începem „cu lăstarii și frunzele”, există riscul să se piardă modelul cuvintelor sănătoase.

În credință și dragoste

Nu fără motiv adaugă Pavel: „... în credința și dragostea care sunt în Hristos Isus”. Există pericolul ca noi să avem modelul cuvintelor sănătoase numai în capul nostru. Minte și memoria sunt fără îndoială daruri ale lui Dumnezeu, dar ele nu sunt totul. Noi nu putem păstra cu tărie modelul cuvintelor sănătoase numai cu intelectul. Dacă facem aceasta, atunci există pericolul să cădem într-o ortodoxie moartă. Modelul cuvintelor sănătoase trebuie mai întâi să-

I ținem cu tărie cu inima. De aceea credința și dragostea, care sunt în Hristos Isus, sunt neapărat necesare. Hristos este nu numai subiectul credinței și dragostei, ci El este izvorul lor și originea lor.

„Lucrul bun încredințat ție păstrează-l prin Duhul Sfânt care locuiește în noi.” (versetul 14).

Un lucru bun frumos și încredințat

În versetul 12 este Domnul Cel care păstrează, aceasta înseamnă, protejează de pagube și atacuri. El păstrează ce noi facem pentru El. În privința aceasta El nu dezamăgește. Acum i se cere lui Timotei să păstreze ceva, și anume „lucrul bun încredințat“. Acest lucru bun (adică totalitatea adevărilor descoperite de Dumnezeu din Scriptură și încredințate de Hristos Bisericii) reprezintă mărturia încredințată, adevărurile credinței sau imaginea cuvintelor sănătoase.

În primul rând este un lucru frumos. Cuvântul este tradus deseori prin „bun” sau „demn de cinste”. Ne face să gândim că avem a face cu ceva care este de valoare și folositor. Adevărul credinței este o comoară prețioasă, a cărei valoare nu avem voie s-o subapreciem. El va face totdeauna ceea ce a fost trimis să facă. Sub aspectul responsabilității noastre noi trebuie să păstrăm aceste cuvinte ca pe o comoară prețioasă. Noi nu avem voie să permitem ca acest Cuvânt să fie tras în mizerie prin responsabilitatea noastră.

În al doilea rând este un lucru încredințat. Iuda vorbește în epistola sa despre faptul că credința (lucrul bun, adevărul credinței) a fost dat sfinților o dată pentru totdeauna. (Iuda 3) Originea adevărilor descoperite de Dumnezeu din Scriptură și încredințate de Hristos Bisericii este Dumnezeu. Nu este vorba despre adevăruri ale noastre, ci despre adevărul Său. Acest adevăr ne este încredințat ca să-l păstrăm. Nu ne este permis să răstălmăcim adevărul, să-i adăugăm ceva sau să scoatem ceva din el. Aceasta a fost interzis categoric în Vechiul Testament (Deuteronom 13.1). Este interzis categoric în Noul Testament (Apocalipsa 22.18,19). Noi lăsăm bunul credinței așa cum este el. Paralela la versetul din epistola lui Iuda arată clar că pentru păstrarea bunului credinței presupune că noi suntem gata să luptăm pentru aceasta.

Păstrare prin Duhul Sfânt

„A păstra” se aseamănă cu păstrarea unui obiect de valoare într-un loc sigur. „A încredința” înseamnă „a depune” sau „a da în păstrare”. Cuvântul a fost folosit atunci când o comoară prețioasă a fost încredințată cuiva, ca după un timp la cerere să fie înapoiată proprietarului. Cuvântul s-a folosit de asemenea ca să descrie misiunea unui paznic. Un paznic nu are voie să doarmă, ci trebuie să rămână treaz și să vegheze. Deci păstrarea include neapărat veghere. Una nu poate fi despărțită de cealaltă. Ambele merg împreună. Există învățătură falsă și învățătură rătăcitoare. În privința aceasta trebuie să fim veghetori sub orice formă. Învățătura rătăcitoare poate părea bună și inteligentă, așa că în orice caz noi trebuie să rămânem aproape de Cuvântul lui Dumnezeu, ca să putem recunoaște rătăcirea.

Cum putem noi păstra acest bun în așa fel ca să nu fie numai o ținere cu tărie a adevărului, ceea ce ar duce la o ortodoxie moartă? Trebuie să ne fie clar că forma singură nu este suficientă. O formă de evlavie au mulți oameni care se numesc creștini. Aceasta singură nu ține adevărul să fie viu. O formă exterioară poate conduce la crezuri de credință bine formulate. Dar aceasta singură nu ne ajută mai departe. Numai prin Duhul Sfânt adevărul primește puterea lăuntrică. De aceea Pavel spune la sfârșitul versetului: „... prin Duhul Sfânt care locuiește în noi”.

Este unul din adevărurile fundamentale ale perioadei creștine, că Duhul Sfânt locuiește atât în Adunare cât și în fiecare credincios în parte. Când este vorba de noi, învățăm, că Duhul Sfânt

- Ne pecetluiește, în ceea ce privește mântuirea noastră (Efeseni 1.13; 4.30),
- Este arvuna, când este vorba de moștenirea pe care o vom primi cu Hristos (Efeseni 1.14),
- Este ungerea noastră, când este vorba de cunoașterea lucrurilor care sunt de la Dumnezeu (1 Ioan 2.20,27).

Deci Duhul Sfânt ne-a fost dat, pe lângă altele, pentru ca noi să păstrăm bunul credinței. Bunul nostru este în deplină siguranță la Dumnezeu, deoarece El îl păstrează. Bunul Său la noi este de asemenea atunci în siguranță, dacă dăm loc Duhului Sfânt în noi și nu împiedicăm lucrarea Sa.

La începutul capitolului 2 găsim că noi trebuie nu numai să păzim bunul credinței, ci trebuie să-l dăm la generația următoare. Citim acolo că Timotei trebuie să încredințeze bunul credinței la bărbați de încredere, care la rândul lor sunt capabili să învețe pe alții (2 Timotei 2.2). Cuvântul folosit acolo pentru „a încredința” are aceeași rădăcină ca în versetul nostru. Ce ne-a fost „încredințat” trebuie la rândul nostru să „încredințăm” generației următoare.

Însă înainte ca Pavel să continue această idee, în versetele următoare se adresează oamenilor care au jucat un rol în viața sa. În versetul 15 vorbește despre aceia care erau în Asia. Această amintire l-a întristat foarte mult. În versetele 16-18 are înaintea ochilor pe Onisifor. Aducerea aminte de el i-a dat curaj.

„Știi aceasta, că toți care sunt în Asia, între care sunt Figel și Ermogen, s-au întors de la mine.” (versetul 15).

Toți cei care sunt în Asia

Pavel îi amintește lui Timotei de ceva, care nu-i era necunoscut lui Timotei. Toți cei care erau în Asia s-au îndepărtat de Pavel. Asia din timpul acela nu este continentul denumit de noi astăzi. Asia din timpul acela era provincia romană din vestul Asiei Mici, Turcia de astăzi. Cetăți cum ar fi Efes și Colose erau situate în această provincie. Regăsim aceste ținuturi în Apocalipsa 2 și 3, unde Ioan sub însărcinarea Domnului scrie celor șapte Adunări situate în Asia. În Faptele Apostolilor 19,10 citim că toți cei care erau în Asia, timp de doi ani au auzit Cuvântul Domnului. Recunoaștem în aceasta (și din alte locuri) cât de intens a lucrat Pavel tocmai în aceste ținuturi. Epistolele către Efeseni și Coloseni ne arată clar cât de strâns legat era Pavel cu frații și surorile de acolo. Ele arată de asemenea, că credincioșii de acolo erau

într-o stare spirituală bună. Aceasta era valabil în mod deosebit pentru credincioșii din Efes. Cu atât mai mult trebuie să-l fi durut pe Pavel, că tocmai credincioșii de acolo s-au îndepărtat de el. Regresul și decăderea au pătruns. Atenționarea indirectă de la sfârșitul epistolei către Efeseni, să iubească pe Domnul Isus în neputrezire (Efeseni 6,24), era evident nebăgată în seamă. În Apocalipsa 2.4 se reproșează acelorași credincioși, că ei și-au părăsit dragostea dintâi.

Credincioșii din Asia l-au părăsit pe Pavel. Aceasta nu înseamnă neapărat că ei au renunțat la credința creștină sau la mărturisirea creștină. Poate însemna două lucruri:

- a) Este posibil ca Pavel să fi devenit pentru acești credincioși prea dogmatic sau extrem. Probabil ei căutau o cale plăcută pentru omul firesc și astfel se bucurau de o aprobare mai largă. Din această cauză au renunțat în practică la slujba și învățătura lui Pavel. Scrisoarea deschisă adresată adunării din Efes lasă să se recunoască aceasta. Istoria bisericii arată cum au mers lucrurile în continuare. Adevărul referitor la existența unui singur trup, pe de o parte, și cel referitor la venirea Domnului, pe de altă parte, s-a pierdut repede.
- b) În afară de aceasta este posibil ca credincioșii din Asia să se fi distanțat de Pavel, deoarece devenise periculos să te declari de partea unui om, care era un captiv al cezarului de la Roma și care era judecat. Probabil de aceea s-au distanțat, ca să se „apere” pe ei înșiși.

În orice caz afirmația arată clar că credincioșii din Asia nu erau într-o stare spirituală bună. Devine de asemenea clar, cât de mult trebuie să fi suferit Pavel din cauza aceasta.

Sunt numite două nume. Ne putem gândi, de ce Pavel le numește. Este posibil să fi fost doi bărbați, la care Timotei să nu se fi așteptat. S-ar putea să fi fost bărbați cu vază între frați. Orice ar fi fost, pentru noi rămâne întrebarea dacă și numele nostru ar fi numit, dacă am fi trăit atunci în Asia.

Pentru noi rezultă o a doua aplicare practică a acestui verset. Nimeni dintre noi astăzi nu se poate „îndepărta” de Pavel, în adevăratul sens al cuvântului. Pavel nu mai trăiește. Dar totuși ce noi putem face este că renunțăm la învățăturile clare date de el. Tocmai aceasta a avut loc foarte des în creștinătate. Aceasta este valabil în mod deosebit cu privire la chemarea cerească a credincioșilor și la adevărul referitor la un singur trup, prezentate de Pavel. Vrem să ne întrebăm, cum stăm noi față de acest adevăr prezentat de Pavel. Are el realmente influență asupra vieții noastre?

„Domnul să dea îndurare casei lui Onisifor, pentru că deseori m-a înviorat și nu i-a fost deloc rușine de lanțul meu; ci, fiind în Roma, m-a căutat stăruitor și m-a găsit; - Domnul să-i dea să găsească îndurare de la Domnul în ziua aceea – și tu știi mai bine decât alții cât de mult a slujit el în Efes.” (versetele 16-18).

Casa lui Onisifor

Despre Onisifor nu știm prea multe. Evident avea alt caracter decât al persoanelor numite în versetul 15. El pare să fi fost o excepție între credincioșii din Asia. El nu s-a rușinat. El s-a ostenit să caute pe Pavel în marea cetate Roma și să-l găsească. Într-o cetate ca Roma, acest

lucru nu era nici ușor și nici lipsit de pericole. În afară de aceasta, Onisifor nu numai l-a căutat pe Pavel, ci el l-a căutat „stăruitor”. Stăruința lui este un exemplu pentru noi.

Atât aici, cât și mai târziu în capitolul 4.19, Pavel amintește casa lui. Evident era căsătorit și avea copii. În versetul nostru se vorbește despre slujba lui. Aceasta lasă să se întrevadă, că el era un diacon, care a slujit între credincioși în sens general. Probabil în ochii oamenilor această slujbă nu avea valoare prea mare. Pavel însă îl privea cu ochii Domnului. El amintește categoric, că Onisifor a lucrat mult în Efes. Lucrul acesta nu îi era necunoscut lui Timotei.

Îndurare

Pavel dorea îndurare acestui slujitor credincios și casei sale. Îndurare înseamnă compasiune în situații dificile. Deja în Vechiul Testament Dumnezeu era cunoscut ca Dumnezeu îndurător. Noi Îl cunoaștem ca Dumnezeu bogat în îndurare. Îndurarea Sa ne stă la dispoziție. În Matei 5.7 Domnul Isus leagă îndurarea primită cu îndurarea dată. Ca să zicem așa, ea este un răspuns al lui Dumnezeu la îndurarea noastră proprie: „Ferice de cei milostivi, căci ei vor găsi milă”. Această fericire o dorește Pavel aici pentru Onisifor. El s-a arătat milostiv față de Pavel și la rândul lui să aibă parte de milă.

Din nou este vorba – ca în versetul 12 – despre „ziua aceea”. Este ziua tronului de judecată al lui Hristos, deci ziua aceea când totul va fi pus în lumina divină. De îndurare (și har) avem nevoie nu numai cu privire la timpul trecut și prezent, ci și cu privire la ziua aceea, care este în viitor. Petru vorbește de faptul că noi trebuie să nădăjduim deplin în harul care ne va fi adus la arătarea lui Isus Hristos (1 Petru 1.13). Apostolul Iuda vorbește despre îndurare. El scrie: „Păstrați-vă în dragostea lui Dumnezeu, așteptând îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viața eternă” (Iuda 21).

Pentru noi este valabil, că la sfârșit va fi un triumf al harului dumnezeiesc și al îndurării dumnezeiești. Când vom sta odată înaintea scaunului de judecată al lui Hristos și vom primi plată, atunci aceasta nu va fi meritul nostru. Aici nu este vorba de mântuirea veșnică, care desigur de asemenea este un rezultat al harului Său, ci de slujbă. Slujba noastră va fi răsplătită odată. Fiecare primește recunoștința, și cu toate acestea totul va fi spre onoarea Domnului.